

Nationalräkenskaper 2011

National Accounts 2011

I korta drag

Definitiv beräkning av BNP för år 2011

Den definitiva beräkningen av nationalräkenskaperna för år 2011 har nu färdigställt. Resultaten visar att BNP steg med 2,9 procent i fasta priser år 2011 jämfört med år 2010. BNP-tillväxten reviderades därmed ned med 0,8 procentenheter jämfört med de preliminära nationalräkenskaperna för 2011. Den största revideringen skedde inom exporten. Exportens bidrag till BNP-tillväxten justerades ned med 0,5 procentenheter.

Vid den definitiva beräkningen har nationalräkenskaperna uppdaterats med mer detaljerade statistikuppgifter för år 2011. Det nya, mer detaljerade, statistikunderlaget innehåller bland annat uppgifter om produktion, branschfördelad men även fördelad på cirka 400 olika produkter, samt information om insatsförbrukning uppdelad på branscher. Dessa uppgifter, som inte finns tillgängliga vid den preliminära beräkningen, gör det möjligt att för varje bransch beräkna ett förädlingsvärde, definierat som skillnaden mellan branschens produktionsvärde och insatsförbrukning.

I och med att produktionen fördelas på olika produkter är det också möjligt att göra avstämningar mellan tillförsel och användning per produkt. Nationalräkenskapssystemet har således avstämts med hjälp av tillgångs- och användningstabeller för cirka 400 produktgrupper.

Även för fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar, export och import, hushållens konsumtion och offentlig konsumtion finns mer detaljerade statistikunderlag att tillgå när den definitiva beräkningen görs. Dessutom görs prisomräkningar (deflatering) på en betydligt mer detaljerad nivå än vid den preliminära beräkningen. Vid den definitiva beräkningen deflateras produktionsvärde och insatsförbrukning var för sig, så kallad dubbeldeflatering.

I nedanstående tabell redovisas en jämförelse mellan den definitiva beräkningen och den preliminära beräkningen för 2011 i form av volymförändringstal för BNP totalt och för olika delaggregat.

Annika Damm, SCB, tfn 08-506 949 92, fornamn.efternamn@scb.se
Mattias Bågling, SCB, tfn 08-506 945 27, fornamn.efternamn@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3106 Serie NR-Nationalräkenskaper 10 SM 1301. Utkom den 13 september 2013.
URN:NBN:SE:SCB-2013-NR10SM1301_pdf
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Volymförändring i jämförelse med preliminär beräkning, procent

	Definitiv 2011	Preliminär 2011*
BNP	2,9	3,7
Hushållskonsumtion	1,7	2,1
Offentlig konsumtion	0,8	1,1
Fasta bruttoinvesteringar	8,2	6,4
Lager, bidrag	0,5	0,5
Export	6,1	7,1
Import	7,1	6,3
Näringslivets förädlingsvärde	4,2	5,4
Medelantal sysselsatta i näringslivet	3,0	3,0
Arbetade timmar i näringslivet	2,6	2,9

* Preliminär 2011 avser uppgifter publicerade i februari 2013.

Nedanstående tabell visar hur bidraget till BNP:s volymutveckling för 2011 fördelar sig på olika delaggregat, dels vid den definitiva beräkningen, dels vid den preliminära. Bidraget till BNP-tillväxten från utrikeshandeln, dvs. exporten minus importen, uppgick till -0,1 procentenheter vid den definitiva beräkningen.

Förändring i bidraget till BNP

	Definitiv 2011	Preliminär 2011*
Hushållens konsumtion	0,8	1,0
Offentlig konsumtion	0,2	0,3
Fasta bruttoinvesteringar	1,5	1,2
Lagerinvesteringar	0,5	0,5
Export	3,0	3,5
Import	-3,1	-2,7
BNP	2,9	3,7

* Preliminär 2011 avser uppgifter publicerade i februari 2013.

Tabellen nedan visar deflatorer för BNP totalt och för olika delaggregat. Vid den definitiva beräkningen för 2011 uppgick BNP-deflatoren till 101,3. Motsvarande siffra vid den preliminära beräkningen var 101,1. Denna höjning av BNP-deflatoren förklaras av att BNP i löpande priser sänktes med 19 miljarder kronor (från 3500 till 3481) medan BNP i fasta priser (föregående års priser) sänktes med 26 miljarder.

Deflatorer

	Definitiv 2011	Preliminär 2011*
BNP	101,3	101,1
Hushållskonsumtion	101,7	101,3
Offentlig konsumtion	103,0	102,7
Bruttoinvesteringar	100,0	101,1
Export	99,1	98,9

* Preliminär 2011 avser uppgifter publicerade i februari 2013.

Inkomster och sparande för institutionella sektorer

Sveriges finansiella sparande mot utlandet uppgick till 224 miljarder kronor under 2011 vilket är en nedrevidering med 29 miljarder kronor jämfört med den senaste publicerade uppgiften från i maj 2013. Sveriges totala finansiella sparande minskade med 2,0 miljarder under 2011 jämfört med 2010. I tabellen nedan redovisas utfall samt revideringar av det finansiella sparandet för de olika institutionella sektorerna för år 2011.

Finansiellt sparande 2011, miljarder kronor, löpande priser

	Finansiellt sparande	Revideringar
S1 Totala ekonomin	224	-28,5
S11+12 Företag	79	-41,1
S11 Icke-finansiella företag	25	-47,1
S12 Finansiella företag	54	6,0
S13 Offentlig sektor	-0,4	-1,5
S1311 Staten	-7	-1,7
S1313 Kommuner	-13	0,1
S13131 Primärkommuner	-8	0,1
S13132 Landsting	-5	0,0
S1314 Socialförsäkring	19	0,0
S14+15 Hushåll inkl icke-vinstdrivande organisationer	140	9,2
S14 Hushåll	130	4,1
S15 Hushållens icke-vinstdr. org.	10	5,1
S1N Ofördelad sektor	6	5

De icke-finansiella företagen uppvisade ett finansiellt sparande på 25 miljarder kronor under 2011 vilket var en minskning med 70 miljarder jämfört med 2010. Uppgifterna för 2011 har reviderats ner med 47 miljarder jämfört med de senaste publicerade uppgifterna från i maj 2013. De finansiella företagens finansiella sparande uppgick till 54 miljarder kronor under 2011 vilket är en ökning med 17 miljarder jämfört med 2010. De finansiella företagens uppgifter har reviderats upp med 6 miljarder 2011.

Hushållssektorns finansiella sparande inklusive dess icke-vinstdrivande organisationer (HIO) uppgick till 140 miljarder kronor 2011 vilket är en ökning med 47 miljarder jämfört med 2010. Det finansiella sparandet för hushållen (inkl. HIO) har reviderats upp med 9,2 miljarder för 2011.

S14+15 Hushållen inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer

	2011	Revidering
Disponibla inkomster, löpande priser, mdkr	1738	1,3
Disponibla inkomster, real utveckling, procent	3,3	-0,3
Sparkvot	10,4	0,1

Den disponibla inkomsten i hushållssektorn (inkl. HIO) uppgick till 1738 miljarder kronor i löpande priser 2011. Disponibla inkomster ökade med 5,0 procent nominellt framförallt som en följd av ökade löneinkomster men också av ett ökat driftsöverskott i egna hem, ökade nettokapitalinkomster och minskade transfereringsutgifter.

Den reala disponibla inkomstökningen blev 3,3 procent 2011 jämfört med 2010. Sparandet ökade under 2011, dels som en följd av ökade avsättningar i premie och tjänstepensioner men också av att konsumtionen inte ökade i samma omfattning som inkomsterna. Sparkvoten uppgick till 10,4 procent, justerad för avsättningar i tjänste och premiepensioner blev den individuella sparkvoten 3,8 procent.

Fastställandet av definitiva uppgifter för år 2011 har medfört vissa revideringar av tidigare publicerade uppgifter. Hushållssektorns disponibla inkomster har reviderats upp med 1,3 miljarder 2011. Konsumtionsutgifterna för hushållsektorn har reviderats ner med 1,6 miljarder kronor. Sparkvoten har reviderats upp med 0,1 procentenheter. Den reala disponibla inkomstutvecklingen har reviderats ner med 0,3 procentenheter 2011.

De disponibla inkomsterna består av ett flertal komponenter så som inkomst av näringsverksamhet, löner, kapitalinkomster och olika transfereringsinkomster på inkomstsidan och skatter, sociala avgifter, kapitalutgifter och andra transfereeringar på utgiftssidan. Dessa flöden summeras ihop till disponibel inkomst. Nedan redovisas ett sammandrag av hushållens disponibla inkomster enligt nationalräkenskaperna.

S.14 _15 Hushållssektorns disponibla inkomster, miljarder kronor, löpande priser

	2011	2010	Utv.
1. Löneinkomster (D11)	1 422	1 346	5,6%
2. Sociala avgifter (D12)	413	427	-3,4%
3. Överskott av enskild näringsverksamhet, netto (B3n)	91	90	1,1%
4. Överskott av egna hem, netto (B2n)	66	58	13,9%
5. Kapitalnetto (D4.REC-D4.PAY)	122	117	4,3%
6. Primärinkomstsaldo 1+2+3+4+5 (B5)	2 114	2 039	3,7%
7. Sociala förmåner (D62.REC)	583	582	0,0%
8. Andra löpande transfereringsinkomster (D7.REC)	143	143	-0,2%
9. Transfereringsinkomster 7+8	725	726	0,0%
10. Inkomstskatter och övriga löpande skatter (D5.PAY)	533	528	0,8%
11. Sociala avgifter (D61.PAY)	464	467	-0,8%
12. Sociala förmåner, utgifter (D62.PAY)	13	18	-25,7%
13. Andra löpande transfereringsutgifter (D7.PAY)	92	97	-4,9%
14. Transfereringsutgifter 10+11+12+13	1 101	1 110	-0,8%
15. Disponibla inkomster 6+9-14 (B6n)	1 738	1 655	5,0%
16 . Disponibel inkomst, fasta priser (B6real)	1759	1703	3,3%

Det finansiella sparandet för den offentliga sektorn visade ett litet underskott avseende år 2011, vilket är i paritet med underskottet 2010. Utfallet varierar dock mellan den offentliga sektorns delsektorer. Staten, kommunerna och lands-tingen visade alla underskott. Det som drog upp den offentliga sektorns finansi-

ella sparande till enbart ett marginellt underskott på 0,4 miljarder kronor beror på ålderspensionssystemets överskott på 19,0 miljarder.

Ålderspensionssystemets överskott förklaras av en ökad inbetalning av pensionsavgifter, högre ränteinkomster och utdelningar från bolag, samtidigt som summan av utbetalda pensioner minskade. Minskningen beror till stor del på den så kallade bromsen som gör pensionssystemet solitt på längre sikt. Det sker med en viss eftersläpning vid konjunkturuppgångar och -nedgångar. Bromsen har aktiverats i pensionssystemet till följd av ett antal år av sämre tillväxt i svensk ekonomi.

Staten visade ett underskott på 6,8 miljarder kronor till följd av dels ökade transfereringar till de andra delsektorerna inom offentlig sektor, dels ökade konsumtionsutgifter. Inkomsterna kompenserade inte för de ökade utgifterna. Saldot är dock en förbättring jämfört med 2010 då underskottet blev 12,7 miljarder kronor. Det som förbättrats i år jämfört med i fjol är framför allt ökade produkt-skatte, större utdelningar från statliga bolag samt extrainkomster från försäljning av så kallade spektrumfrekvenser.

Även kommuner och landsting redovisade underskott eftersom ökade utgifter inte i samma omfattning kompenseras av högre inkomster. Kommunernas underskott blev 8,0 miljarder kronor medan landstingens underskott stannade på 4,7 miljarder kronor. För kommunerna är det en rejäl försämring då de uppvisade ett överskott på 4,8 miljarder kronor 2010. Förklaringen till kommunernas försämrade sparande är fortsatt kraftigt ökade konsumtions- och investeringsutgifter medan inkomsterna stigit i en mer normal takt. Även för landstinget noteras en betydande försämring, där överskott 2010 förbytts i underskott 2011. Det är framför allt en följd av ökade konsumtionsutgifter men även av att landstingens utgifter för pensionsutbetalningar varit något högre än tidigare år.

Finansiellt sparande i offentlig sektor, miljarder kronor

	2011 kv 1	2011 kv 2	2011 kv 3	2011 kv 4	2011 Helår
Offentlig sektor	7,4	34,0	0,6	-42,4	-0,4
Statlig sektor, exkl. SFS	-1,3	23,4	-2,0	-26,9	-6,8
Socialförsäkringssektorn, SFS	5,3	8,5	3,2	2,0	19,0
Primärkommuner	4,3	2,0	0,1	-14,3	-8,0
Landsting	-0,9	0,1	-0,7	-3,2	-4,7

Jämfört med tidigare publicerade siffror har offentliga sektorns finansiella sparande reviderats ned med 1,5 miljarder kronor för helåret 2011. Det beror främst på lägre skatteinkomster men också något högre konsumtionsutgifter.

Allmänt om revideringar av BNP

I tabellen nedan redovisas BNP-utvecklingen, så som den publicerats i de definitiva årsberäkningarna, samt revideringar av volymutvecklingen för BNP och användningssidans huvudvariabler för perioden 1999–2011. Revideringarna redovisas som skillnaden i redovisad volymutveckling vid ordinarie årsräkenskaper knappt två år efter referensårets utgång jämfört med den preliminär beräkningen av årsdata, som utgörs av summan av de fyra kvartalsberäkningarna. Det statistiska underlaget vid kvartalsberäkningarna består till stor del av urvalsundersökningar som vid de definitiva årsberäkningarna ersätts av mer detaljerad årsstatistik vilken i större utsträckning bygger på totalräknad statistik eller

undersökningar med bättre täckning. Viss information saknas också på korttidsbasis och samlas endast in årsvis.

Medelvärde för revideringarna av BNP-utvecklingen är positivt med 0,2 procentenheter, det finns alltså en positiv bias i revideringarna. I absoluta tal uppgår revideringen av BNP-utvecklingen i genomsnitt till 0,5 procentenheter. Både upprevideringar och nedrevideringar av den procentuella utvecklingen förekommer för alla delar av försörjningsbalansen men i genomsnitt revideras alla delar upp eller är oförändrade. Revideringarna är relativt sett störst, det vill säga har högst medelvärde i absoluta tal, för export och import av tjänster samt fasta bruttoinvesteringar.

Reviderad volymutvecklingen från preliminär till definitiv, procentenheter

	BNP volym- utveckling*	Rev. BNP	Hushållens kons.	Statlig kons.	Kommunal kons	Fasta br.invest.	Lager**	Export varor	Export tjänster	Import varor	Import tjänster
1999	3,8	0,7	-0,2	1,0	-0,5	1,4	-0,1	0,4	5,0	-1,2	1,7
2000	3,6	0,8	0,9	0,1	0,9	2,0	-0,1	0,7	5,0	1,7	2,3
2001	1,2	-0,3	0,2	-1,7	0,0	-2,5	0,1	2,0	-0,7	1,2	2,0
2002	1,9	0,1	0,1	1,3	-0,3	-0,1	-0,1	-0,4	4,6	1,2	-0,2
2003	1,6	0,1	-0,2	0,7	-0,3	3,0	0,1	-0,3	-4,8	1,5	-5,5
2004	3,5	0,7	0,4	-0,3	0,2	1,3	-0,1	0,7	1,7	0,5	-0,1
2005	2,7	0,6	0,3	-2,2	-0,1	0,6	0,2	0,4	-0,5	-0,7	0,3
2006	4,4	-0,2	-0,5	0,0	0,3	0,9	0,2	-0,5	0,5	1,4	-0,8
2007	2,6	0,7	0,6	0,3	-0,3	0,9	0,1	0,9	-1,8	-1,0	1,0
2008	-0,6	-0,4	0,2	0,3	-0,6	-2,1	0,2	-0,4	1,2	0,3	0,9
2009	-5,0	-0,1	0,5	0,7	-0,2	-0,2	-0,1	-1,2	-1,5	-0,4	-2,1
2010	6,6	1,1	0,5	0,7	-1,0	0,9	0,1	0,7	0,7	-0,8	-0,4
2011	2,9	-0,8	-0,4	0,0	1,8	0,0	0,0	-0,3	-2,4	0,9	0,4
Medel		0,2	0,2	0,1	0,0	0,5	0,0	0,2	0,5	0,4	0,0
Median		0,1	0,2	0,3	-0,2	0,9	0,1	0,4	0,5	0,5	0,3
Medel(ABS)		0,5	0,4	0,7	0,5	1,2	0,1	0,7	2,3	1,0	1,4

Medel=medelvärde, m(ABS)=medelvärde i absoluta tal

* BNP-volymutveckling såsom den redovisades vid årsräkenskaperna knappt två år efter referensårets utgång.

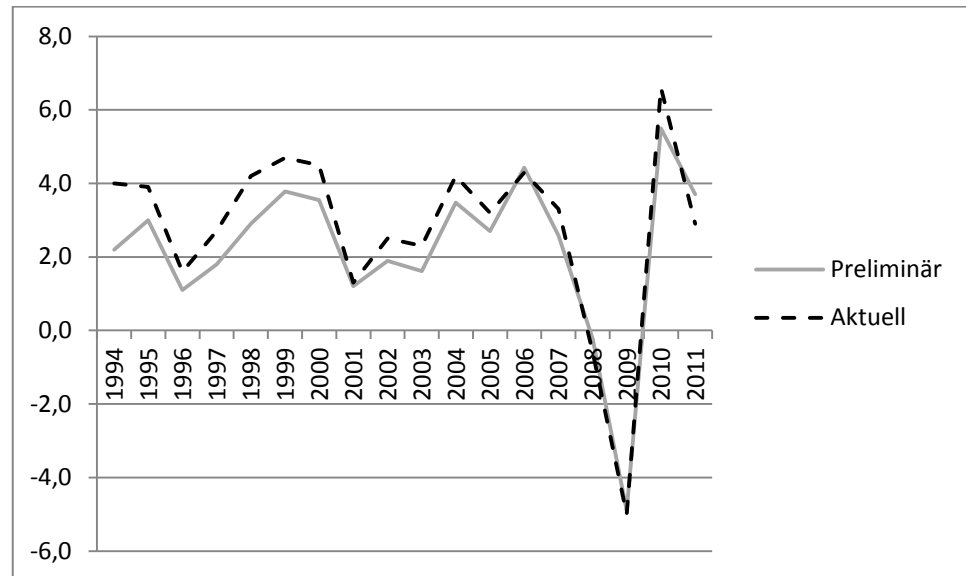
**Lager redovisas som bidrag till BNP-utvecklingen

Utöver revideringar mellan preliminär och definitiv årsberäkning genomförs också en översyn och revidering av tidsserierna ungefär vart femte år. Det görs vanligen mot bakgrund av att resultat från nya eller utvecklade statistiska undersökningar blivit tillgängliga, att definitioner förändrats inom de regelverk som styr nationalräkenskaperna (nu ENS 95) eller att metoder förändrats. Till exempel baserades åren före 1999, på regelverket SNA 68, medan perioden därefter bygger på SNA 93 och ENS 95. Definitioner och omfattning har ändrats mellan dessa statistikförordningar. Underlaget för beräkningarna har också förändrats.

Exempelvis har den årsvisa företagsstatiken blivit heltäckande från och med 1997. Även den kvartalsvisa omsättningsstatistiken har byggts ut successivt och omfattar nu nästan alla tjänstebranscher. Utveckling av nya prisindex har skett löpande och tagits in i beräkningarna efter hand.

När jämförelse görs för att ta hänsyn även till revideringar av dessa skäl är den genomsnittliga revideringen 0,6 procentenheter för perioden 1994-2011. Det baseras då på en jämförelse av den årsvisa BNP-utvecklingen såsom den redovisades första gången BNP beräknades för det aktuella året, preliminär, och enligt den nu aktuella tidsserien.

BNP volymutveckling enligt preliminär beräkning och aktuell tidsserie

Tidsserier i NR avseende perioden 1980-1993

Då nationalräkenskaper enligt ENS 95 publicerades första gången 1999 publicerades detaljerade beräkningar fr.o.m år 1993. Därefter har ett antal större revideringar och klassifikationsomläggningar gjorts. Serierna finns dels som årsserier och dels som kvartalsserier, där indelningarna i årsserierna är betydligt mer detaljerade än i kvartalsserierna. Beloppsmässigt är års- och kvartalsserierna helt överensstämmande. Då efterfrågan på längre tidsserier var stor publicerades år 2000 en beräkning av perioden 1980-1992(93), kvartalsvis, på en aggregerad nivå. Beräkningen gjordes delvis med förenklade metoder. Serierna uppdaterades också efter större revideringar, senast efter den generalrevidering som publicerades år 2007.

De serier avseende 1980-1992(93) som publicerades år 2000 var i flera avseenden alltför aggregerade. Framförallt var detaljeringsgraden för liten, både avseende variabler och t.ex indelningen i branscher. Fastprisberäkningarna var gjorda med fastbasindex (basår 1980, 1985 och 1991), och det fanns stora restposter i systemet. Det var till exempel omöjligt att möta Eurostats krav på detaljer i rapporteringen, och Sverige har haft undantag (derogation) avseende rapporteringen.

Efterfrågan på mera detaljerade och up-to-date tidsserier har kvarstått, och omläggningen till ny näringsgrensindelning, SNI 2007, har ytterligare aktualiserat behovet. Huvudresultaten av arbetet med sådana mer grundliga beräkningar för perioden 1980-1992(93) har nu kunnat publiceras vad gäller årsvisa serier. Avsikten är att redovisningen vid kommande publiceringar ska kunna utökas.

Beräkningar

Beräkningarna av serierna är gjorda med en kombination av två metoder – dels utnyttjande av gamla grunddata i de fall sådana funnits tillgängliga och dels utveckling enligt tidigare serier som publicerades i års-SM 1997. Förändrade definitioner enligt ENS 95 (och senare tillämpningsföreskrifter) har beaktats. Systemet avseende produktränskaper, inklusive sysselsättningsdata, har därefter avstämts i såväl löpande som fasta priser. Beräkningarna är primärt gjorda och avstämda med näringsgrensindelning baserad på SNI 1992/2002. Serierna är sedan omräknade till SNI 2007 med samma metod (nyckling) som använts för åren 1993-2007.

Serierna är beräknade som sammanhängande serier fr.o.m 1980 utan (kända) tidsseriebrott. Variabelindelningen, liksom indelningen i branscher och konsumtionsändamål, är mer detaljerad än i de nämnda kvartalsserierna för perioden. Fastprisberäkningarna har rullande basår (t-1). Dessutom har serien 1980-1992(93) kedjats ihop med serien 1993-2012 och som referensår har valts 1995. Alla restposter är borttagna i grundberäkningarna. Skenbara restposter finns i fastprisserierna med fast referensår eftersom de olika variabelernas serier är kedjade var för sig för att ge bästa utveckling för den enskilda variabeln, vilket leder till att additiviteten går förlorad.

BNP från produktionssidan

I den tidigare publicerade kvartalsserien fanns endast förädlingsvärdet för näringslivets branscher beräknad med en indelning i 13 branschaggregat. Den nuvarande beräkningen avser bruttoproduktion, insatsförbrukning, förädlingsvärde, arbetskraftskostnader, samt sysselsättningsdata över antal sysselsatta och arbetade timmar. För näringslivet finns inga beräkningar för övriga produktionskatter och produktionssubventioner vilket gör att driftsöverskott inte kan beräknas. Antalet branscher motsvarar vad som publiceras för perioden 1993 och framåt.

Beräkningarna av bruttoproduktionsvärde och förbrukning utgår från senast beräknade/publicerade serier (N 10 SM 9501 appendix 2). Först har dessa serier konverterats till SNI 1992/2002 med hjälp av tidigare nycklar som fanns tillgängliga i pappersformat. Därefter har nivåerna anpassats till aktuella nivåer 1993 enligt senaste NR-beräkning i SNI 2002 (publicerade 2010) på SNI 2-siffernivå. Tillbakaräkning har gjorts med utnyttjande av representativa utvecklingstal från senaste publicering.

Uppgifterna över offentlig produktion är primärt beräknade för stat, kommuner och landsting utan branschuppdelning. Offentliga myndigheter redovisas under branschen O84.

Hushållens ideella organisationer, inklusive kyrkor, (HIO) har klassats till bransch S94.

Efter omläggningen till SNI 1992/2002 av åren 1980-1992, och när beräkningarna av BNP:s användningssida har lagts in har systemet avstämts. Därefter har serierna 1980-1992 räknats om till SNI 2007 med samma nycklar som använts för omräkningen av 1993-2007.

Produktskatter och produktsubventioner har beräknats med hjälp av tidigare uppgifter från ESV och Skatteverkets Ludvikakontor. De värden som redovisas på BNP:s produktionssida avser dock inte influtna skatter utan ska avse de upplupna skatterna. De ska också (enligt EU-standard men inte svensk verklig hantering) innefatta moms på offentliga myndigheters förbrukning och investering. Detta har inneburit särskilda svårigheter vid beräkningen av upplupen moms för

åren 1990-1992 (och 1993 i 1992 års priser). Det var under de åren stora omläggningar i det svenska momssystemet och det fanns också betydande restposter i äldre NR-beräkningar. Detta sammantaget, och med beaktande av förändrade fastprisberäkningar, gör att beräkningen av produktskatter har varit särskilt svår att genomföra.

BNP från användningssidan

Hushållens konsumtionsutgifter har beräknats med indelning enligt 3-siffer COICOP.

De offentliga konsumtionsutgifterna är beräknade på kostnadsslag (arbetskraftskostnader, förbrukning, försäljning, övriga produktionsskatter/subventioner) med indelning efter sektorerna stat, primärkommuner och landsting. Det finns ingen uppdelning enligt COFOG.

De fasta bruttoinvesteringarna är beräknade efter kapitaltyp (transportmedel, övriga maskiner, bostäder, övriga byggnader, övriga investeringar) och indelade efter bransch. Detta gäller för såväl näringslivet som offentliga myndigheter.

Lagerinvesteringarna avser lager av växande skog och övriga lagerinvesteringar. De värden som redovisas är de ursprungligt beräknade.

Export och import finns uppdelade i varor och tjänster, utan ytterligare indelning efter produkter.

Löner och sysselsättning

Arbetskraftskostnader och sysselsättningsuppgifter finns tillgängliga med samma branschindelning som produktionsdata.

Arbetskraftskostnader är egentliga löner, kollektiva avgifter och löneskatter. Uppgifter finns bara i löpande priser.

Sysselsättning är antal företagare respektive antal anställda, samt motsvarande arbetade timmar.

Sektorräkenskaper

Inom de institutionella sektorberäkningarna har beräkningar för perioden 1980-1992 genomförts som är avstämde mot produkträkenskaperna avseende BNP samt delarna från produktionssidan (produktion, förbrukning, förädlingsvärden, produktskatter och produktsubventioner), och användningssidan (konsumtion, bruttoinvesteringar, export och import). Övriga transaktioner såsom löner, sociala avgifter, kapitalinkomster, skatter, transfereringar, övriga produktionsskatter, övriga produktionssubventioner samt kapitalförslitning har beräknats med utgångspunkt från Statistiskt meddelande N10SM9701.

Beräkningar i publikationen N10SM9701 är genomförda enligt SNA68 och är nu omräknade och anpassade till tidsserier enligt SNA93/ENS95 genom antingen nya metoder eller tillbakaskrivningar till nya nivåer. Nya beräkningar har gjorts avseende indirekt mätta finansiella servicetjänster (FISIM) samt Justering för hushållens sparande i tjänstepensioner.

Tidsserier i NR avseende perioden 1950-1980

Huvudaggregaten i försörjningsbalansen har räknats tillbaka för 1950-1979 utifrån ny nivå i löpande priser för 1980. Genom att behålla volymutvecklingen mellan åren har en tillbakaräkning genomförts med utgångspunkt från 1980 för

att kunna få en längre tidsserie. Observera att tidsserien 1950-1980 följer SNA 68.

Innehåll

Definitiv beräkning av BNP för år 2011	1
Volymförändring i jämförelse med preliminär beräkning, procent	2
Förändring i bidraget till BNP	2
Deflatorer	2
Inkomster och sparande för institutionella sektorer	3
Allmänt om revideringar av BNP	5
Tidsserier i NR avseende perioden 1980-1993	7
Fakta om statistiken	12
<hr/>	
Begreppsförklaringar	12
In English	27
<hr/>	
Final annual GDP estimate for 2011	27
Changes compared to earlier estimates (volume %)	27
Changes in the contribution to GDP growth	28
Changes in prices	28
Income and savings for institutional sectors	28
General information about GDP revisions	32
National Accounts time series 1980 – 1993	34

Fakta om statistiken

Begreppsförklaringar

Affärsverk

Se *Kvasibolag*.

Arbetade timmar

Arbetade timmar avser totalt faktiskt arbetade timmar under året.

Arbetsproduktivitet

Arbetsproduktivitet definieras som *förädlingsvärde* per arbetad timme. Produktivitetsförändringen utgör förändringen av *förädlingsvärdet* i fasta priser i relation till förändringen i antalet arbetade timmar.

Avskrivning

Se *Kapitalförslitning*.

Baspris

Det prisbegrepp som används för att värdera *produktion* och *förädlingsvärde* i Nationalräkenskaperna (NR). Baspriset är det pris, som producenten får behålla i egen ficka, för en producerad enhet av en vara eller tjänst. Baspriset branschvis exkluderar handels- och transportmarginaler. För totala ekonomin gäller följande relation mellan olika prisbegrepp:

Marknadspris/Mottagarpris
- *produktskatter*
+ *produktsubventioner*
= Baspris
- *övriga produktionsskatter*
+ *övriga produktionssubventioner*
= *Faktorpris*

Betalningsbalansen

En sammanställning av ett lands reala och finansiella transaktioner med omvärlden under en given tidsperiod.

BNI

Se *Bruttonationalinkomst*.

BNP

Se *Bruttonationalprodukt*.

Bokföringstidpunkt

Nationalräkenskapssystemet redovisar flöden när de ekonomiska värdena skapas, transformeras eller förstörs liksom när fordringar eller åtaganden uppkommer, förändras eller upphör (accrual-principen). Det innebär att *produktion* redovisas när den produceras, inte när den betalas av köparen, och försäljningen av en *tillgång* redovisas när tillgången byter ägare, inte när de återföljande betalningarna genomförs. Ränta redovisas under den bokföringsperiod den är upplupen, oavsett om den verkligen betalas under den perioden eller inte (ENS § 1.57). Jämför *Kassamässig bokföring*.

Brutto

I nationalräkenskaperna (NR) är vanligtvis skillnaden mellan en brutto- och en nettopost *kapitalförslitningen*. Exempel på saldoposter som redovisas både brut-

to och *netto* är nationalprodukten (*BNP/NNP*), nationalinkomsten (*BNI/NNI*) och *driftsöverskottet*.

Bruttoinvestering

Bruttoinvestering omfattar:

- *fast bruttoinvestering*
- *lagerinvestering*
- *värdeföremål* (anskaffning minus avyttring)

Bruttoinvestering innebär investering före avdrag av periodens *kapitalförslitning*. *Nettoinvestering* erhålls genom avdrag av *kapitalförslitning* från periodens bruttoinvestering.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Summan av alla inkomster i ett land under en period, vanligtvis ett år. Bruttonationalinkomst (till *marknadspris*) är lika med *BNP* minus *primära inkomster* som inhemska enheter betalar till utländska enheter plus *primära inkomster* som inhemska enheter erhåller från *utlandet*.

Bruttonationalprodukt (BNP)

Bruttonationalprodukten är värdet av alla de varor och tjänster som produceras i landet för användning till *konsumtion*, *export* och investeringar under en period, vanligtvis ett år eller ett kvartal.

Bruttonationalprodukten till *marknadspris* kan beräknas på tre sätt:

- BNP är summan av *förädlingsvärden brutto* för de olika *institutionella sektorerna* eller de olika branscherna plus *produktskatter* minus *subventioner* (vilka inte har allokerats till *sektorer* eller branscher). BNP är också *saldoposten* i produktionskontot för den totala ekonomin.
- BNP är summan av inhemska *institutionella enheters* slutliga användning av varor och tjänster (*faktisk konsumtion* och *bruttoinvestering*), plus *export* minus *import* av varor och tjänster.
- BNP är summa användning i kontot för den totala ekonomins inkomstbildning (*löner och sociala avgifter*, *skatter* minus *subventioner* på produktion och import, *driftsöverskott brutto* och *sammansatt förvärvsinkomst* för den totala ekonomin). (ENS, § 8.89).

Bytesförhållande gentemot utlandet (Terms of Trade)

Förhållandet mellan prisnivåerna för landets *export* och *import*. Landets bytesförhållande förbättras när exportpriserna stiger och försämras när de sjunker i förhållande till importpriserna.

C.i.f. (Cost, Insurance, Freight)

C.i.f.-priset är priset på en vara som levererats till det importerande landets gräns eller priset på en tjänst, som levererats till en inhemsk enhet, före betalning av tull eller andra importskatter eller handels- och transportmarginaler inom landet. Inkluderat i c.i.f.-priset är kostnader för försäkringspremier och frakt som måste subtraheras för att komma fram till *f.o.b.*-priset vilket är den värdering som skall användas för total *import* och *export* i nationalräkenskaperna.

Uppgifterna över export och import i NR bygger på insamlade fakturavärden. SCB har inte fått ett tillräckligt säkert dataunderlag för att kunna göra omräkningar av varuhandeln mellan EU-länderna till att motsvara värderingen enligt till *f.o.b./c.i.f.*. Därför har ett avsteg från denna princip har gjorts.

Redovisningen av export och import av tjänster är beroende av hur kostnaderna för frakt av varor som exporterats och importerats över svensk gräns har medräknats i de uppgifter som ges om export och import av varor. Estimatet för export respektive import blir olika i de båda metoderna men valet av metod påverkar inte exportnettot.

COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose)

En internationell klassifikation som grupperar hushållens konsumtion efter dess ändamål. T.ex. innefattar ändamålet kläder utgifter för klädesplagg, klädtyger, accessoarer och klädreparationer. Hushållens konsumtionsutgifter indelas även efter varaktighetsgrupper med koppling till COICOP. De indelas i varaktiga, delvis varaktiga och icke varaktiga varor. COICOP-klassifikationen finns i EU:s klassifikationsdatabas RAMON (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/ramon>).

COFOG (Classification of the Functions of Government)

En internationell klassifikation som grupperar offentliga sektorns utgifter efter deras funktion eller ändamål. COFOG förbättrar överblicken över den offentliga sektorns utgifter och förenklar både nationella och internationella jämförelser. Med hjälp av klassifikationen indelas även konsumtionsutgifterna i *individuell* och *kollektiv konsumtion*. COFOG-klassifikationen finns i EU:s klassifikationsdatabas RAMON (<http://europa.eu.int/comm/eurostat/ramon>).

Disponibel nationalinkomst

Summan av disponibla inkomster *brutto* (eller *netto*) för de *institutionella sektorerna*. Disponibel *nationalinkomst brutto* (eller *netto*) är lika med *nationalinkomst* (till *marknadspris*) *brutto* (eller *netto*) minus *löpande transfereringar* (löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc., sociala avgifter, sociala förmåner och andra löpande transfereringar) som betalas till utländska enheter, plus löpande *transfereringar* som mottas av inhemska enheter från utlandet. (ENS, § 8.95).

Driftsöverskott

Saldopost i kontot för inkomstbildning. Driftsöverskottet är det överskott (eller underskott) som produktionsaktiviteterna genererar innan man har beaktat räntor, arrenden eller avgifter som produktionsenheten

- måste betala på finansiella tillgångar eller på materiella icke producerade tillgångar som den har lånat eller arrenderat,
- mottar för finansiella tillgångar eller från materiella icke producerade tillgångar som den äger. (ENS, § 8.18)

Dubbeldeflatering

Dubbeldeflatering innebär att produktionen deflateras med produktionsprisindex och insatsförbrukningen med relevanta prisindexar i relation till de varor och tjänster som använts. Förädlingsvärdet erhålls som skillnaden mellan produktionsvärde och insatsförbrukning, uttryckta i fasta priser. Men egentligen är beteckningen ”double indicator method” mer korrekt eftersom det även är möjligt att använda volymförändringar för att extrapolera produktionens respektive insatsförbrukningens volymförändring.

Egentlig lön

Se *Löner och sociala avgifter*.

Ekonomiskt signifikanta priser

I nationalräkenskaperna definieras det ekonomiskt signifikanta priset på en produkt delvis med hänsyn till den *institutionella enhet* och lokala verksamhetsenhet där *produktionen* skett. Så t.ex. säljs, enligt konvention, all *produktion* som sker hos personliga företag och som säljs till andra institutionella enheter, till ekonomiskt signifikanta priser, dvs. betraktas som *marknadsproduktion*. För vissa andra *institutionella enheter* (*offentliga sektorn* och *hushållens icke-vinstdrivande organisationer*) betraktas *produktionen* som såld till ekonomiskt signifikant pris när mer än 50 % av produktionskostnaden är täckt. (ENS, § 3.19).

Enkeldeflatering

Enkeldeflatering innebär att produktion och insatsförbrukning deflateras med samma prisindex, eller att förädlingsvärdet deflateras. Egentligen är "single indicator method" ett mer korrekt uttryck, eftersom det även är möjligt att extrapolera produktion och insatsförbrukning eller förädlingsvärde med volymförändringen. Denna metod förutsätter att förändringen i produktion respektive insatsförbrukning är exakt lika stor.

ENS/ESA

Europeiska Rådets förordning (EG 2223/96) om Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen (ESA95). ENS/ESA är ett integrerat system av ekonomiska konton och utgör den europeiska versionen av System of National Accounts (SNA). ENS är den svenska översättningen av ESA.

European System of National and Regional Accounts (ESA)

Se ENS/ESA.

Export av varor och tjänster

Export av varor och tjänster består av transaktioner av varor och tjänster (försäljning, byte, gåvor, donationer) från inhemska till utländska subjekt. (ENS, § 3.128).

Exportnetto

Ett lands *export av varor och tjänster* minus dess *import av varor och tjänster*.

Faktorpris

Faktorpris kan härledas från *förädlingsvärde* till *baspris* genom att dra bort *övriga produktionskatter* och lägga till *övriga produktionssubventioner*. Se relation mellan prisbegreppen under *Baspris*.

Faktisk konsumtion

Värdet av varor och tjänster konsumerade av en *sektor* men inte nödvändigtvis betalade av den *sektorn*. En stor del av *offentliga myndigheters konsumtionsutgifter*, för t.ex. utbildning och sjukvård, ingår i hushållens faktiska konsumtion.

Fakturavärde

Det belopp som anges på fakturan till kunden.

Fast bruttoinvestering

Består av inhemska producenters förvärv, minus avyttringar, av *fasta tillgångar* under en given period, plus vissa tillägg till värdet av icke producerade tillgångar som uppstått genom den produktiva verksamheten hos en producent eller en *institutionell enhet*. Fasta tillgångar är materiella eller immateriella tillgångar tillkomna som resultat av produktionsprocesser och som används mer än ett år upprepat eller kontinuerligt i produktionsprocessen och har ett värde överstigande 500 Euro. (ENS, § 3.102).

Fasta priser

Värdering till fasta priser betyder att flöden och stockar under en bokföringsperiod värderas till priser från en tidigare period. Syftet med värdering till fasta priser är att dela upp värdeförändringar i dels förändringar i priser dels förändringar i volym. Flöden och stockar i fasta priser sägs vara uttryck för volym. (ENS, § 1.56)

Se även *Referensårspriser*

Fasta tillgångar

Producerade *tillgångar* som används vid upprepade tillfällen eller kontinuerligt i produktionsprocessen under minst ett år. De innefattar byggnader, fordon och

annan utrustning, maskiner och även plantor och boskap, t.ex. fruktträd och mjölkkor. De innefattar även immateriella tillgångar som datorprogramvara och litterära, musikaliska och andra konstnärliga originalverk. De *fasta bruttoinvesteringarna*, vilka är ett flöde, utgörs till största delen av förändringar i stocken av fasta tillgångar.

Fastprisberäkningsmetod

Se *Referensårspriser*.

Finansiella företag

Sektorn finansiella företag består av alla företag som främst ägnar sig åt finansiell förmedling (finansförmedlare) och/eller åt finansiell serviceverksamhet.

Finansiell leasing

Hyrestagaren förvärvar rätten att använda en varaktig vara i utbyte mot hyresbetalningar under en förutbestämd och utdragen tidsperiod. Om alla risker och ersättningar förbundna med ägarskap i praktiken har överförts från uthyraren till hyrestagaren, är uthyrningen finansiell. Vid finansiell leasing täcker hyresperioden hela, eller nästan hela, den varaktiga varans ekonomiska livstid. I nationalräkenskaperna registreras den som att uthyraren tillhandahåller hyrestagaren ett lån som gör det möjligt för hyrestagaren att köpa en varaktig vara, till vilken hyrestagaren i praktiken blir ägaren. Detta innebär att finansiella leasingobjekt bokförs på leasetagaren i NR. Faktiskt betalda hyror av hyrestagaren till uthyraren måste delas upp i återbetalningar av lånebelopp och räntebetalningar relaterade till det tillräknade lånet. (ENS, bilaga 2, § 4). Jämför *Operationell leasing*.

Finansiellt sparande (+) eller nettouplåning (-) för den totala ekonomin

Den del av disponibel inkomst *brutto* som inte konsumeras eller används som *bruttoinvestering*. Det representerar de nettoresurser som den totala ekonomin ställer till förfogande för utlandet (om det är positivt) eller mottar från utlandet (om det är negativt). Finansiellt sparande (+) eller nettouplåning (-) för den totala ekonomin är lika med, men med motsatt tecken, finansiellt sparande (-) eller nettoutlåning (+) för *utlandet*. (ENS, § 8.98).

FISIM (Financial Intermediation Services Indirectly Measured)

Produktionen av många finansiella förmedlingstjänster betalas inte genom avgifter utan genom lägre inlåningsräntor och högre utlåningsräntor. FISIM beräknas som utlånings- minus inlåningsräntor (räntenettet). Användningen av FISIM fördelas ut på olika användare, som hushållskonsumtion, offentlig konsumtion, utlandet och olika branscher inom näringslivet.

F.o.b – Fritt ombord

F.o.b. är en term för att mäta värdet av *import* och *export* av varor fritt ombord vid det exporterande landets gräns. Detta värde består av värdet för varorna till *baspris*, plus kostnader för transport- och distributionstjänster fram till gränsen, inklusive kostnader för lastning till transportmedel för fortsatt transport plus eventuella skatter minus subventioner på de exporterade varorna. För leveranser inom EU inkluderar detta mervärdesskatter och andra produktskatter som erläggs i det exporterande landet. Jämför *C.i.f.* för produktfördelad *import*.

Uppgifterna över export och import i NR bygger på insamlade fakturavärden. SCB har inte fått ett tillräckligt säkert dataunderlag för att kunna göra omräkningar av varuhandeln mellan EU-länderna till att motsvara värderingen enligt till f.o.b./c.i.f.. Därför har ett avsteg från denna princip har gjorts.

Redovisningen av export och import av tjänster är beroende av hur kostnaderna för frakt av varor som exporterats och importerats över svensk gräns har medräknats i de uppgifter som ges om export och import av varor. Estimatet för export respektive import blir olika i de båda metoderna men valet av metod påverkar inte exportnettot.

Förbrukning

Se *insatsförbrukning*.

Försvarets varaktiga varor

Försvarets inköp av förstörelsevapen och kringutrustning för att använda dessa, såsom jaktplan och stridsvagnar, behandlas i nationalräkenskaperna som *insatsförbrukning* och inte *bruttoinvestering*. En bruttoinvestering skall, bortsett från att vara en varaktig vara, användas kontinuerligt eller regelbundet i produktionsprocessen över flera bokföringsperioder. Om militära vapen används i strid används de för förstörelse snarare än *produktion* och kan knappast sägas ingå i en ekonomisk produktionsprocess.

Försörjningsbalans

En sammanställning i nationalräkenskaperna som visar dels tillgången (här ett flöde, inte ett bestånd) på varor och tjänster i ett land under en tidsperiod, dels användningen av dessa varor och tjänster. Summa tillgång och användning är per definition alltid lika. Komponenterna i försörjningsbalansen är *BNP* och *import av varor och tjänster* på tillgångssidan samt *konsumtion, investeringar och export av varor och tjänster* på användningssidan.

Förädlingsvärde

En *sektors/bransch* förädlingsvärde är sektorns/branschens produktionsvärde minus sektorns/branschens *insatsförbrukning*. Summan av samtliga sektorer/branschers förädlingsvärde, *brutto*, med tillägg för nettot av *produktskatter* och *produktsubventioner* utgör *BNP till marknadspris*.

Handelsmarginal

En handelsmarginal är skillnaden mellan det faktiska eller åsatta priset på en vara inköpt för vidareförsäljning och det pris som skulle få betalas av säljaren för att återanskaffa varan vid den tid den försäljs eller på annat sätt avyttras. (ENS, § 3.60).

HIO

Se *Hushållens icke-vinstdrivande organisationer*.

Hushållssektorn

Hushållssektorn inbegriper alla inhemska hushåll samt *hushållens icke-vinstdrivande organisationer* (HIO). I hushållen som *institutionell enhet* ingår även personliga företag.

Hushållens faktiska konsumtion

Se *Faktisk konsumtion*.

Hushållens icke-vinstdrivande organisationer

Hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) består av icke-vinstdrivande organisationer som utgör separata juridiska enheter, vilka betjänar hushåll och vilka är privata *övriga icke marknadsproducenter*. Deras huvudsakliga resurser, utom vad som kommer från tillfälliga försäljningar, utgår från frivilliga bidrag, kontant eller in natura från hushåll i deras egenskap av konsumenter, från betalningar från *offentliga sektorn* och från *kapitalinkomster*. Exempel på organisationer som ingår i HIO är idrottsföreningar, fackföreningar och religiösa samfund.

Icke-finansiella företag

Sektorn icke-finansiella företag består av *institutionella enheter* vars omfördelande och finansiella transaktioner är skilda från deras ägares och som är *marknadsproducenter* (t.ex. aktieföretag). Den huvudsakliga aktiviteten är *produktion* av varor och icke-finansiella tjänster.

Icke marknadsproduktion

Produktion för egen slutlig användning eller produktion av varor och tjänster som erhålls gratis eller till priser som inte är ekonomiskt signifikanta. Icke marknadsproduktion produceras främst av offentliga myndigheter och hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO).

Illegal produktion

Aktiviteter som är olagliga till sin natur, t.ex. smuggling och produktion och försäljning av droger. Den illegala produktionen ska ingå i nationalräkenskaperna om transaktionerna bygger på en frivillig överenskommelse mellan parterna. Jämför Svarta ekonomin.

Import av varor och tjänster

Import av varor och tjänster består av transaktioner av varor och tjänster (köp, byte, gåvor, donationer) från utländska till inhemska subjekt. (ENS, § 3.129).

Indirekt mätta finansiella tjänster

Se FISIM.

Individuell konsumtion

Konsumtionen delas upp i individuell och kollektiv konsumtion. Den individuella konsumtionen utgörs av hushållens och HIO:s konsumtionsutgifter samt en stor del av de offentliga konsumtionsutgifterna för utbildning, hälso- och sjukvård, social trygghet, sport och rekreation samt kultur. Uppdelningen i individuell och kollektiv konsumtion blir intressant när man tittar på den faktiska konsumtionen i en sektor och vid jämförelser mellan länder.

Input-outputräkenskaper

Input-outputsystemet består av tre typer av tabeller:

1. Tillgångs- och användningstabeller 2. Tabeller som kopplar tillgångs- och användningstabellerna till sektorräkenskaperna 3. Symmetriska input-outputtabeller (ENS, § 9.01)

Insatsförbrukning

Insatsförbrukning består av värdet av de varor och tjänster som används som insats i produktionsprocessen, exklusive fasta tillgångar, vars användning förs som kapitalförslitning. Dessa varor och tjänster kan antingen vidareförädlas eller förbrukas i produktionsprocessen. (ENS, § 3.69).

Institutionell enhet

Den institutionella enheten är ett grundläggande ekonomiskt beslutsfattande centrum som karakteriseras av enhetlighet i beteendet och självständighet i beslutsfattandet under utövande av sin huvudsakliga funktion. En inhemsk enhet betraktas som en institutionell enhet om den har självständighet i beslutsfattandet ifråga om sin grundläggande funktion och antingen har en fullständig bokföring eller om det skulle vara möjligt och meningsfullt, både från ekonomisk och juridisk synpunkt, att sammanställa en fullständig bokföring om så erfordrades.

Institutionell sektor

Se Sektor.

Justerad disponibel inkomst

Justerad disponibel inkomst erhålls genom att lägga till inkomster i form av sociala transfereringar in natura till disponibel inkomst eller att dra bort utgifter för sociala transfereringar in natura från disponibel inkomst beroende på vilken institutionell sektor som avses. För totala ekonomin är justerad disponibel inkomst lika med disponibel inkomst. För hushållssektorn innebär det att justerad disponibel inkomst är högre än disponibel inkomst då hushållssektorn erhåller

inkomster i form av sociala transfereringar in natura. Hushållens faktiska individuella konsumtion ökar lika mycket som inkomsterna av sociala transfereringar in natura. För den konsoliderade offentliga sektorn innebär det att justerad disponibel inkomst är lägre än disponibel inkomst då den konsoliderade offentliga sektorn endast har utgifter för sociala transfereringar in natura.

Kapital

Kapitaltillgångar bidrar till produktionsprocessen för att generera en ekonomisk vinst. Begreppet inkluderar materiella tillgångar, immateriella tillgångar och finansiellt kapital. Se även *fasta kapitaltillgångar* och *lagerinvestering*.

Kapitalbildning

Anskaffning minus avyttring av *fasta kapitaltillgångar*, markförbättringar, lagerförändringar och anskaffning minus avyttring av *värdeföremål*.

Kapitalförluster

Se *Kapitalvinster/-förluster*.

Kapitalförslitning

Kapitalförslitning motsvarar värdet av de *fasta tillgångar* som har förbrukats under den aktuella perioden till följd av normal användning och förutsebar föråldring, inklusive en avsättning för förlust av *materiella fasta tillgångar* genom oförutsedda skador, vilka man kan försäkra sig mot. (ENS, § 6.02) Kapitalförslitningen värderas till återanskaffningspris.

Kapitalinkomst

Kapitalinkomst är den inkomst som ägaren av en finansiell tillgång eller en materiell icke producerad tillgång får i ersättning för att ställa tillgången till en annan *institutionell enhets* förfogande. (ENS, § 4.41).

Kapitaltransfereringar

Skiljer sig från *löpande transfereringar* på det sättet att de innebär anskaffning eller avyttring av en eller flera tillgångar för minst en part i transaktionen. Kapitaltransfereringar kan göras kontant eller in natura.

Kapitalvinster/-förluster

Vinster eller förluster på grund av ändrade priser på de *tillgångar* man innehar. Kapitalvinster eller förluster kan uppstå från både reala och finansiella tillgångar.

Kassamässig bokföring

Registrering av transaktioner när kontanter eller andra *tillgångar* faktiskt överförs istället för när varan eller tjänsten byter ägare. Nationalräkenskaperna redovisar flöden när de ekonomiska värdena skapas, transformeras eller förstörs (accrual-principen). Se *Bokföringstidpunkt*.

Kedjeindex

Periodiska förändringar (t.ex. årsvisa) som kedjas för att skapa jämförbarhet över längre tidsperioder.

Kollektiv konsumtion

Konsumtionen delas upp i *individuell* och kollektiv konsumtion. Tjänster för kollektiv konsumtion levereras samtidigt till alla medborgare i samhället eller till alla medborgare i en viss del av samhället, t.ex. alla hushåll i en viss region. Exempel på kollektiva tjänster är försvar och polisväsende. Uppdelningen i *individuell* och kollektiv konsumtion blir intressant när man tittar på den *faktiska konsumtionen* i en sektor och vid jämförelser mellan länder. *Offentliga myndigheters* faktiska konsumtion utgörs av kollektiv konsumtion.

Konsolidering

Inom offentliga sektorn nettas räntor och transfereringar mellan delsektorerna.

Konsumtion

Se *Konsumtionsutgifter* och *Faktisk konsumtion*.

Konsumtionsutgift

Består av inhemska *institutionella enheters* (hushålls- och offentliga sektorn) utgifter för varor och tjänster, som används för direkt tillfredsställelse av individuella behov eller önskemål eller kollektiva behov hos medlemmar i en gemenskap. Konsumtionsutgifter kan förekomma på inhemskt territorium eller utomlands (ENS, § 3.75). Jämför med *faktisk konsumtion*, som är värdet av alla varor och tjänster konsumerade av en sektor men inte nödvändigtvis köpta av samma sektor. Hushållen konsumerar t.ex. varor och tjänster som finansieras av *offentliga myndigheter* och således ingår i de offentliga konsumtionsutgifterna men är del av hushållens *faktiska konsumtion*.

Kvasibolag

Enheter som har en fullständig bokföring men som inte har någon oberoende juridisk ställning. Likväl har de ett ekonomiskt och finansiellt beteende som är annorlunda än deras ägares och som liknar det av vanliga aktiebolag. Därför anses de ha självständighet i besluten och betraktas som egna *institutionella enheter* (ENS, § 2.13f). Exempel på kvasibolag är de statliga affärsverken Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Svenska Kraftnät som i nationalräkenskapsrapporterna ingår i *sektorn icke finansiella företag*.

Köpkraftsparitet (PPP)

Köpkraftspariteten är kvoten mellan de belopp i respektive lands valuta som behövs för att köpa samma mängd varor och tjänster. Man skulle kunna säga att köpkraftspariteten är en prisindex mellan länder eller en växelkurs som tar hänsyn till prisnivåskillnader. Se utförligare beskrivning under rubriken Internationella jämförelser.

Lagerinvestering

Lagerinvesteringar mäts som värdet av uppbyggnad av lager minus värdet av uttag ur lager och värdet av alla återkommande lagerförluster. (ENS, § 3.117). Värdet i löpande pris beräknas till samma andel av BNP som posten i fasta (t-1) priser och volymförändringen är förändringen av posten i procent av BNP motsvarande period föregående år.

Löner och sociala avgifter

Löner och sociala avgifter definieras som den totala ersättning, kontant eller in natura, som betalas av en arbetsgivare till en anställd för av denne utfört arbete under räkenskapsperioden.

Löner och sociala avgifter delas upp i

- egentlig lön: kontanta löner; naturaförmåner
- arbetsgivares sociala avgifter (ENS, § 4.02)

Löpande priser

Det löpande priset uttrycker det nominella värdet och är inte rensat för värdeförändringar som inflation. För att erhålla det reala värdet deflateras det löpande priset vilket ger *fasta priser*.

Löpande transfereringar

Transfereringar syftar till att omfördela inkomsten. Löpande transfereringar kan vara både kontanta eller in natura och innefattar till exempel inkomstskatter och sociala förmåner.

Marknadspris

Marknadspris är detsamma som *mottagarpris*, dvs. det pris köparen faktiskt betalar för produkterna vid köptillfället. I nationalräkenskaperna värderas användningen till *mottagarpris* och produktionen till *baspris*. Huvudaggregaten (t.ex. *BNP* och *BNI*), däremot, uttrycks till marknadspris. Se relationen mellan prisbegreppen under *Baspris*.

Marknadsproducenter

En producent klassas i nationalräkenskaperna som marknadsproducent om den huvudsakligen producerar *marknadsproduktion*, dvs. varor och tjänster som säljs till priser som är *ekonomiskt signifikanta*.

Marknadsproduktion

Marknadsproduktion består av *produktion* som säljs på en marknad eller avses att säljas på en marknad till *ekonomiskt signifikant pris*.

Medelantal sysselsatta

Avser medelantalet sysselsatta under året.

Mottagarpris

Mottagarpris är detsamma som *marknadspris* och är det prisbegrepp som används för att värdera användningen i nationalräkenskaperna. Vid köptillfället är mottagarpriset det pris köparen faktiskt betalar för produkterna; inklusive alla *skatter* minus *subventioner* av produkterna; efter avdrag av rabatter från standardpriser vid mängd- eller lågsäsongsköp; exklusive ränte- eller serviceavgifter som tillkommer vid krediter; exklusive alla extra avgifter köparen ådragit sig genom att inte betala inom den tidsperiod som avtalades vid tiden för köpet. Se relation mellan prisbegreppen under *Baspris*.

NACE

Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes. EU:s näringsgrensindelning. *Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI)* har NACE som bas och dessa överensstämmer på fyrsiffrig nivå. Den nu använda näringsgrensstandarden heter NACE Rev.2., och i Sverige används beteckningen SNI2007.

Nationalinkomst

Se *Bruttonationalinkomst*.

Netto

I nationalräkenskaperna (NR) är vanligtvis skillnaden mellan en *brutto*- och en nettopost *kapitalförslitningen*. Exempel på saldoposter som redovisas både *brutto* och netto är nationalprodukten (*BNP/NNP*), nationalinkomsten (*BNI/NNI*) och *driftsöverskottet*. Som ett undantag kan nämnas *exportnettot*, vilket är *export* minus *import*.

Nettoupplåning

Se *Finansiellt sparande och nettoupplåning*.

Näringslivet

Inkluderar i nationalräkenskaperna *marknadsproducenter* samt *producenter för egen slutlig användning*. Även statliga och kommunala affärsdrivande verksamheter inkluderas i näringslivet.

Offentliga myndigheter

Offentliga myndigheter är de verksamheter inom *offentlig sektor* som är *övriga icke marknadsproducenter* (till största delen skattefinansierade). Skattefinansie-

rad verksamhet för egen slutlig användning i form av *fasta bruttoinvestering* ingår dock inte i offentliga myndigheter utan i *näringslivet*.

Dessutom ingår inte i offentliga myndigheter den affärsmässiga verksamheten inom kommunerna. Enheter som producerar t.ex. renhållning, vatten och energi är *marknadsproducenter* och ingår alltså i *näringslivet*.

Offentliga sektorn

Inkluderar alla *institutionella enheter* som är *övriga icke marknadsproducenter* vars *produktion* är avsedd för *individuell* och *kollektiv konsumtion* huvudsakligen finansierad med obligatoriska betalningar av enheter som hör till andra *sektorer*, och/eller alla *institutionella enheter* som främst ägnar sig åt omfördelning av inkomster och förmögenhet (ENS, § 2.68). Jämför *Offentliga myndigheter*. Offentliga sektorn exkluderar alltså offentligt ägda bolag.

Operationell leasing

Hyrestagaren förvärvar rätten att använda en varaktig vara för en viss tidsperiod, som kan vara lång eller kort men inte nödvändigtvis fastställd på förhand. När hyresperioden upphör förväntar sig uthyraren varan tillbaka i mer eller mindre samma skick som när han hyrde ut den, bortsett från normal förslitning. Sannolikt hyrs varan ut igen eller används på annat sätt. Hyresperioden täcker sålunda inte hela, eller den övervägande delen av, varans ekonomiska livstid. Den varaktiga varan är en del av uthyrarens fasta bruttokapitalbildning. (ENS, bilaga 2, § 3). Jämför *Finansiell leasing*.

PI-metoden

PI-metoden (*perpetual inventory*-metoden) används för att beräkna nivån på *tillgångar* vid en viss tidpunkt genom att summera anskaffningen av sådana *tillgångar* under en tidsperiod och subtrahera avyttringen av *tillgångar* för samma tidsperiod. Justeringar görs för prisförändringar över den aktuella perioden. PI-metoden används i de svenska nationalräkenskaperna för att beräkna stocken av *fasta bruttoinvesteringar* och även *kapitalförslitningen*.

Primära inkomster

Primära inkomster uppkommer hos *institutionella enheter* som ett resultat av deras delaktighet i produktionsprocesser eller ägande av *tillgångar* som kan användas för *produktion*. Primära inkomster utbetalas från produktionens *fördelingsvärde*. (SNA, § 7.2).

Prisförändring

Prisförändringen av ett aggregat som till exempel *BNP* visar den inflationspåverkande delen av en förändring i en värdeuppgift mellan två perioder.

Producentpris

Producentpriset är det pris producenten tar ut när han säljer producerade varor och tjänster vidare, dvs. till *baspris* plus *produktskatter* exklusive moms minus *produktsubventioner*. Begreppet används inte i nationalräkenskaperna. Se *Baspris*, *Faktorpris*, *Marknadspris* och *Mottagarpris*.

Producenter för egen slutlig användning

Producenter för egen slutlig användning producerar huvudsakligen varor och tjänster som de själva konsumerar eller som är *fasta bruttoinvesteringar* (ej för egen *insatsförbrukning* i *produktionen*). Exempel på producenter för egen slutlig användning är egnahemsägare som producerar boendetjänster åt sig själva.

Produktion

Produktion är en aktivitet som utförs under kontroll och ansvar av en *institutionell enhet*. Enheten använder insats av arbetskraft, kapital samt varor och tjänster för sin produktion (ENS, § 3.07). Helt naturliga processer utan inslag av

mänsklig inblandning eller styrning, såsom opåverkad tillväxt av fiskebestånd i internationella vatten, innefattas inte i nationalräkenskapernas produktion. Ett undantag från detta är skogstillväxten som i nationalräkenskaperna ingår i produktionen.

Produktion för egen slutlig användning

Produktion för egen slutlig användning avser varor och tjänster som används endera som slutlig *konsumtion* inom samma *institutionella enhet* (t.ex. för egna hemsägare) eller som *fast bruttoinvestering* inom samma *institutionella enhet*. (ENS, § 3.20).

Produktionsvärde

Se *Produktion*.

Produktsubventioner

Produktsubventioner är *subventioner* som betalas per enhet av en producerad eller importerad vara eller tjänst (ENS § 4.33). Jämför *Övriga produktionssubventioner*.

Produktskatt

Produktskatter är *skatter* som man är skyldig att betala per enhet av en vara eller tjänst som produceras eller ingår i en transaktion (ENS § 4.16). Importtullar, energiskatter och moms är exempel på produktskatter. Jämför *Övriga produktionskatter*.

Real BNP

När det gäller BNP så är det ibland av intresse att även kunna visa ett volymmått som utöver hänsyn till de ingående variabelernas prisutveckling också kan visa effekten av olikheterna i prisutvecklingen av exporten och importen. Genom att använda samma prisutveckling för export och import kan en så kallad terms-of-trade-effekt beräknas och BNP-utvecklingen justeras för vunnen eller förlorad köpkraft. När BNP justerats för denna effekt brukar den kallas för real BNP. Det prisindex som används i nationalräkenskaperna för att beräkna terms-of-trade är genomsnittet av prisindex för export och import.

Real BNI

Ibland finns det behov av att redovisa ett volymmått även för variabler som inte har någon entydig underliggande volym. Det gäller framför allt olika inkomstbegrepp. BNP är summan av produktionen inom landet. För att studera effekten av svensk aktivitet så är BNI ett bättre mått. Det inkluderar förutom BNP nettot av primära inkomsterna dvs. arbets- och kapital-inkomster mot utlandet samt skatter minus subventioner till/från EU. BNI är ett inkomstbegrepp och för att se volymförändringar i BNI måste det beräknas reallt. Då används reala BNP och nettot av de primära inkomsterna divideras med samma prisindex som summan av inhemsk konsumtion och investeringar inklusive lagerförändringar.

Realkapital

Se *Kapital*.

Referensårspris

Fastprisberäkningen i nationalräkenskaperna görs för varje år i närmast föregående års priser. En tidsserie blir därmed värderad till olika prisnivåer. Dataserierna kedjas därefter till ett gemensamt referensårspris, enligt s.k. kedjeindexmetod. Se avsnittet Fakta om statistiken för en utförlig information om metoden för fastprisberäkningar. Kedjade serier är inte summerbara.

Saldopost

En saldopost är en bokföringskonstruktion erhållen genom att subtrahera det totala värdet av posterna på en sida av ett konto från det totala värdet för andra sidan. Exempel på saldoposter är *BNP*, *Disponibel inkomst* och *Finansiellt sparande*.

Sammanfatt förvärvsinkomst

Saldoposten i inkomstgenereringskontot för personliga företag i *hushållssektorn*. Ägaren eller medlemmar av samma hushåll tar ofta inte ut ersättning för allt arbete de utför åt företaget. Överskottet är därför en blandning av ersättning för detta arbete och avkastning till ägaren.

Sociala avgifter

Se *Löner och sociala avgifter*.

Sektor

I nationalräkenskaperna är ekonomin uppdelad i olika institutionella sektorer, dvs. grupper av *institutionella enheter* med liknande roller i ekonomin. Huvudsektorerna är *icke-finansiella företag*, *finansiella företag*, *offentliga sektorn*, *hushållssektorn* och *utlandet*.

Skatter

Obligatoriska, ensidiga betalningar, kontant eller in natura, som uttaxeras av den *offentliga sektorn* eller av Europeiska unionens institutioner. Skatter är indelade i följande grupper: skatter på *produktion* och *import*, löpande inkomst- och förmögenhetsskatter och kapitalskatter. Skatter på *produktion* och *import* är i sin tur indelade i *produktskatter* och *övriga produktionsskatter*.

SNA

System of National Accounts. Det internationellt överenskomna standardsystemet för nationalräkenskaper. Den nu använda versionen är SNA 1993. Från och med 2014 ska den reviderade versionen SNA 2008 användas.

SNI – Standard för svensk näringsgrensindelning

Standard för svensk näringsgrensindelning, SNI, är en statistisk standard för klassificering av produktionsenheter – företag, verksamhetsenheter, etc. – till näringsgrenar/branscher. Förändringar och uppdateringar sker emellanåt. SNI69 ersattes av SNI92 som i sin tur uppdaterades till SNI2002. Nu används SNI2007 i Nationalräkenskaperna.

Sparande

Detta aggregat mäter den andel av *disponibel nationalinkomst* som inte används till *konsumtionsutgifter*. Nationellt sparande *brutto* (eller *netto*) är summan av sparande *brutto* (eller *netto*) för de olika *institutionella sektorerna*. (ENS, § 8.96).

Sociala naturaförmåner

Består av utgifter för varor och tjänster som finansieras av *offentliga myndigheter* men som produceras av *marknadsproducenter* och utan vidare bearbetning levereras till hushållen. Ett exempel på sociala naturaförmåner är landstingens finansiering av läkemedel. Sociala naturaförmåner ingår i de *offentliga myndigheternas konsumtionsutgifter* men i hushållens *faktiska konsumtion*.

Sociala förmåner andra än in natura

Sociala förmåner andra än in natura består av kontanta utbetalningar i form av exempelvis pensionsutbetalningar, aktivitets- o sjukersättningar (tidigare förtidspension), sjukpenning, a-kassa, föräldraförsäkring, barnbidrag, assistansersättning, bostadstillägg för pensionärer, bostadsbidrag och försörjningsstöd.

Sociala transfereringar in natura

Sociala transfereringar in natura omfattar individuella varor och tjänster som tillhandahålls individuella hushåll av *offentliga myndigheter* och *hushållens icke-vinstdrivande organisationer*, vare sig varorna och tjänsterna är köpta på marknaden (*sociala naturaförmåner*) eller producerade som *icke marknadsproduktion* från *offentliga myndigheter* eller *hushållens icke-vinstdrivande organisationer*. (ENS, § 4.104).

Standard för svensk näringsgrensindelning

Se *SNI*.

Subventioner

Subventioner är löpande, ensidiga betalningar som den *offentliga sektorn* eller Europeiska unionens institutioner gör till inhemska producenter med syftet att påverka produktionsnivåerna, priserna eller ersättningen till produktionsfaktorerna. *Övriga icke marknadsproducenter* kan erhålla *övriga produktionssubventioner* endast i de fall dessa betalningar grundas på allmänna bestämmelser som gäller både *marknads- och icke marknadsproducenter*. Av konvention förekommer inte *produktsubventioner* för *övrig icke marknadsproduktion*. (ENS, § 4.3).

Svarta ekonomin

Vissa aktiviteter kan vara produktiva och lagliga i sig men undanhålls från myndigheterna av olika anledningar, t.ex. av skatteskal. Svart *produktion* ingår i nationalräkenskaperna. Jämför *Illegal produktion*.

Terms of trade

Se *Bytesrelation*.

Tillgångar

Enheter över vilka äganderätter upprätthålls av *institutionella enheter*, individuellt eller kollektivt: och från vilka ekonomiska vinster kan göras av deras ägare genom att inneha dem över en tidsperiod.

Tillgångs- och användningstabeller

Tillgångs- och användningstabellerna utgörs av bransch- och produktmatriser som i detalj beskriver de inhemska produktionsprocesserna och transaktionerna med produkter inom landets ekonomi. Dessa tabeller visar

- strukturen på produktionskostnaderna och de inkomster som genereras i produktionsprocessen,
- flödet av varor och tjänster som produceras inom landets ekonomi,
- flödet av varor och tjänster till och från *utlandet*. (ENS, § 9.02)

Transfereringar

Ensidiga betalningar från en enhet till en annan. De kan vara *löpande transfereringar* eller *kapitaltransfereringar*. De viktigaste formerna av transfereringar är *skatter*, *sociala avgifter* och *förmåner*.

Utlandet

Med utlandet avses en grupp enheter utan några karakteristiska funktioner eller resurser. Denna består av utländska enheter som genomför transaktioner med inhemska *institutionella enheter* eller har andra ekonomiska förbindelser med inhemska enheter. (ENS, § 2.89).

Varaktighet

Hushållens konsumtion delas upp efter varaktighet. Gruppering görs i varaktiga, delvis varaktiga och icke varaktiga varor samt tjänster.

Volymförändring

Volymförändringen av ett aggregat som *BNP* visar dess utveckling rensad för inflation. För att mäta volymförändringar används *fasta priser*.

Volymindex

Redovisning av volymförändringen i form av en indexserie med ett visst år valt =100.

Värdeföremål

Värdeföremål är icke-finansiella varor, som inte används huvudsakligen för *produktion* eller *konsumtion*, som inte försämras (fysiskt) över tiden under normala förhållanden och som förvärvas eller behålls i första hand som tillgångar av värde. Exempel på värdeföremål är konst och antikviteter. (ENS, § 3.125).

Värdeförändring

Se *Prisförändring*.

Värdering

Se *Baspris* och *Mottagarpris*.

Övriga icke marknadsproducenter

Övriga icke marknadsproducenter erbjuder största delen av sina varor och tjänster gratis eller till priser som inte är *ekonomiskt signifikanta*. Övriga icke marknadsproducenter förekommer endast inom *offentliga myndigheter* och *hushållens icke-vinstdrivande organisationer*.

Övrig icke marknadsproduktion

Övrig icke marknadsproduktion omfattar *produktion* som tillhandahålls gratis till andra enheter, eller till priser som inte är *ekonomiskt signifikanta*. (ENS, § 3.23) Förekommer främst inom *offentliga myndigheter* och *hushållens icke-vinstdrivande organisationer*.

Övriga produktionsskatter

Övriga produktionsskatter består av alla *skatter* som företag åläggs som en följd av deras produktionsaktiviteter, oberoende av kvantiteten eller värdet av de producerade eller sålda varorna och tjänsterna. De kan betalas på mark, *fasta tillgångar* eller arbetskraft i produktionsprocessen eller på vissa aktiviteter eller transaktioner (ENS § 4.22). Fastighetsskatt är ett exempel på en övrig produktionsskatt. Jämför *Produktskatt*.

Övriga produktionssubventioner

Övriga produktionssubventioner består av alla *subventioner* som företag erhåller som en följd av deras produktion, oberoende av kvantiteten eller värdet av de producerade eller sålda varorna och tjänsterna. Jämför *Produktsubventioner*.

In English

Final annual GDP estimate for 2011

The final version of the annual National Accounts for 2011 has now been completed. The results show a 2.9 percent volume increase in GDP in 2011 compared to 2010, a GDP growth rate 0.8 percentage points lower than in the preliminary version of the 2011 National Accounts. Looking at the major components of GDP and their contribution to GDP growth, the largest revision was seen in exports (-0.5 percentage points).

The main difference between the final and preliminary versions of the annual National Accounts is the access to better and more detailed information from the statistical sources. For example, in the calculation of the final version of the annual accounts new information on output is available. Output is not only allocated by activity but also by product, resulting in approximately 400 different product groups. In addition, there is information on intermediate consumption allocated by activity. This detailed information on output and intermediate consumption, which is not available in the calculation of the preliminary version of the annual accounts, makes it possible to calculate value added for every activity, by subtracting intermediate consumption from output.

Since output is allocated by product it is also possible to balance supply and use for each product group. Consequently, the final version of the annual National Accounts provides balanced supply and use tables for approximately 400 different product groups.

The final version of the annual National Accounts is also based on better and more detailed source data concerning gross fixed capital formation, changes in inventories, exports and imports, household consumption and government consumption. Furthermore, in deflating current prices into constant prices more detailed information is used, which allows output and intermediate consumption to be deflated separately.

Changes compared to earlier estimates (volume %)

	2011 Final	2011 Prel.*
GDP	2.9	3.7
Household final consumption expenditure	1.7	2.1
Government final consumption expenditure	0.8	1.1
Gross fixed capital formation	8.2	6.4
Changes in inventories, contribution	0.5	0.5
Exports	6.1	7.1
Imports	7.1	6.3
Value added, market producers and producers for own final use	4.2	5.4
Average number of persons employed, market producers and producers for own final use	3.0	3.0
Average number of persons employed, non-market producers	2.6	2.9

* Preliminary figures, refers to the figures published in February 2013.

A comparison between final and preliminary GDP and its major components from the annual national accounts 2011 can be seen in the following table. Volume change is presented for total GDP and its components.

Changes in the contribution to GDP growth

	2011 Final	2011 Prel.*
Household final consumption expenditure	0.8	1.0
Government final consumption expenditure	0.2	0.3
Gross fixed capital formation	1.5	1.2
Changes in inventories, contribution	0.5	0.5
Exports	3.0	3.5
Imports	-3.1	-2.7
GDP	2.9	3.7

* Preliminary figures, refers to the figures published in February 2013.

The contribution to GDP growth, allocated to its major components has changed in the following way, compared to the preliminary quarterly estimates. Foreign trade contribution to GDP growth is -0.1 percentage in the final estimates.

Changes in prices

	2011 Final	2011 Prel.*
GDP	101.3	101.1
Household final consumption expenditure	101.7	101.3
Government final consumption expenditure	103.0	102.7
Gross capital formation	100.0	101.1
Exports	99.1	98.9

* Preliminary figures, refers to the figures published in February 2013.

Compared to the preliminary quarterly accounts the implicit price index for GDP, or the so-called GDP deflator, has increased from 101.1 to 101.3 for 2011. The revision is due to changes in GDP in current prices by SEK 19 billion (from SEK 3 500 to 3 481 billion). At the same time the value in constant prices (previous year's prices) has decreased by SEK 26 billion.

Income and savings for institutional sectors

Sweden's net lending to foreign countries amounted to SEK 224 billion in 2011, which is a revision downwards by SEK 29 billion compared to the previously published figures in May 2013. Sweden's total net lending decreased by SEK 2.0 billion in 2011 compared to 2010. The table below shows the results, and revisions of net lending of the various institutional sectors for year 2011.

Net lending 2011, SEK billion, current prices

	Net lending	Revisions
S1 Total economy	224	-28,5
S11+12 Corporations	79	-41,1
S11 Non-financial corporations	25	-47,1
S12 Financial corporations	54	6,0
S13 General government, consolidated	-0,4	-1,5
S1311 Central government	-7	-1,7
S1313 Local government, consolidated	-13	0,1
S13131 Municipalities' etc.	-8	0,1
S13132 County councils	-5	0,0
S1314 Social security funds	19	0,0
S14+15 Households and NPISH	140	9,2
S14 Households	130	4,1
S15 Non-profit institutions serving households	10	5,1
S1N Not specified sector	6	5

Non-financial companies showed a net lending of SEK 25 billion in 2011; this was a decrease by SEK 70 billion compared with 2010. The data for non-financial companies has been revised downwards by SEK 47 billion compared to previously published figures in May 2013. Financial corporation's net lending amounted to SEK 54 billion in 2011, which is an increase of SEK 17 billion compared with 2010. Financial corporations' net lending has been revised upwards by SEK 6 billion in 2011.

Net lending for the household sector, including non-profit institutions serving households (NPISH), amounted to SEK 140 billion in 2011, this is an increase of 47 billion compared to 2010. Net lending of households including NPISH has been revised upwards by SEK 9.2 billion for 2011.

S14+15 Households and Non-profit institutions serving households

	2011	Revisions
Disposable income, current prices, SEK billion	1738	1,3
Disposable income, real growth, percent	3,3	-0,3
Savings rate	10,4	0,1

Disposable income for the households including NPISH, amounted to SEK 1738 billion in 2011, in current prices. Disposable income increased by 5.0 percent primarily due to an increase in wages and salaries but also due to increases in net operating surplus, net property income and a decrease in expenditure for current transfers.

The real disposable income growth was 3.3 percent in 2011 compared to 2010. Savings increased during 2011, both due to an increase in the adjustment for change in net equity of households in pension funds reserves and due to a slower increase in consumption compared to the increase in income. The savings ratio was 10.4 percent while the savings rate adjusted for pension fund reserves was 3.8 percent.

The revisions of the figures for 2011 are due to annual compilations that have now been completed and definitive sources of annual data have been used where available. The disposable income of the consolidated household sector, i.e. including households' non-profit organizations has been revised up by SEK 1.3 billion in 2011. Consumption expenditure has been revised downwards by SEK 1.6 billion, The savings ratio has been revised upwards by 0.2 percentage points. The real disposable income growth has been revised downwards by 0.3 percentage points for 2011.

Disposable income is comprised of several components such as mixed income, wages, property income and various transfers of incomes on the revenue side and taxes, social security contributions and property expenditures on the expenditure side. These flows are summed up together to arrive at disposable income. The table below shows a summary of household disposable income in the national accounts.

S.14 _15 Households and NPISH disposable income, SEK billion, current prices

	2011	2010	Ch.
1. Wages and salaries (D11)	1 422	1 346	5,6%
2. Employers' social contributions (D12)	413	427	-3,4%
3. Mixed income, net (B3n)	91	90	1,1%
4. Operating surplus, net (B2n)	66	58	13,9%
5. Property income, net (D4.REC-D4.PAY)	122	117	4,3%
6. Balance of primary incomes 1+2+3+4+5 (B5)	2 114	2 039	3,7%
7. Social benefits (D62.REC)	583	582	0,0%
8. Other current transfers, receivable (D7.REC)	143	143	-0,2%
9. Current transfers, income 7+8	725	726	0,0%
10. Taxes on income and other current taxes (D5.PAY)	533	528	0,8%
11. Social contributions (D61.PAY)	464	467	-0,8%
12. Social benefits, payable (D62.PAY)	13	18	-25,7%
13. Other current transfers, payable (D7.PAY)	92	97	-4,9%
14. Current transfers, expenditure 10+11+12+13	1 101	1 110	-0,8%
15. Disposable income, net 6+9-14 (B6n)	1 738	1 655	5,0%
16. Disposable income, net, constant prices (B6real)	1 759	1 703	3,3%

Net lending and net borrowing in the general government sector amounted to SEK -0.4 billion in 2011, which was almost the same as in 2010. Both central government and local government reported a deficit. But the social security funds amounted to a surplus of SEK 19.0 billion which resulted in only a small deficit for the total general government.

The surplus for social security funds, containing general pension funds and the Swedish Pensions Agency, can be explained by an increase of social contributions and higher property income. At the same time the total amount of social benefits decreased due to the pension mechanism that reduces paid pensions after years with lower growth in the Swedish economy.

The central government deficit amounted to SEK 6.8 billion. The deficit was however less compared to the deficit in 2010. Higher paid current transfers and higher final consumption expenditures did not increase, during 2011, in the same way as income. Local government also recorded a deficit. For municipalities the result in 2011 was a significant decrease compared to the previous year. A surplus of SEK 4.8 billion 2010 changed to a deficit of SEK 8.0 billion 2011.

The change was a result of a significant increase of final consumption expenditures and gross fixed capital formation. The pattern for county councils was the same, a higher increase of expenses compared to income, mostly as a result of high final consumption expenditures but also an increase of paid pensions.

General government net lending/net borrowing, billions of SEK

	2011	2011	2011	2011	2011
	Q1	Q2	Q3	Q4	
General government	7.4	34.0	0.6	-42.4	-0.4
Central government	-1.3	23.4	-2.0	-26.9	-6.8
Social security funds	5.3	8.5	3.2	2.0	19.0
Municipalities	4.3	2.0	0.1	-14.3	-8.0
County councils	-0.9	0.1	-0.7	-3.2	-4.7

Compared to previous published figures, net lending and net borrowing for general government have been revised downwards by SEK 1.5 billion, mainly due to lower taxes and higher final consumption expenditures.

General information about GDP revisions

In the table the GDP growth according to the Annual Accounts are shown as well as the revisions of the main variables of the expenditure approach for the period 1999-2011. The revisions refer to the difference in volume growth between the annual accounts, as published two years after the reference year, and the first release of the GDP growth for the year, as the sum of four quarters. The annual accounts are based on more detailed and complete data compared with the quarterly accounts. The mean of the revisions are positive, 0.3 percentage points. In absolute numbers the revisions are 0.5 percentage points.

	GDP	Rev. BNP	HOUSEHOLD cons	Gov cons.	LOCAL GOV cons	Cap. form ation	INVENTORIES* es	Exports goods	Exports services	Imports goods	Imports services
1999	3.8	0.7	-0.2	1.0	-0.5	1.4	-0.1	0.4	5.0	-1.2	1.7
2000	3.6	0.8	0.9	0.1	0.9	2.0	-0.1	0.7	5.0	1.7	2.3
2001	1.2	-0.3	0.2	-1.7	0.0	-2.5	0.1	2.0	-0.7	1.2	2.0
2002	1.9	0.1	0.1	1.3	-0.3	-0.1	-0.1	-0.4	4.6	1.2	-0.2
2003	1.6	0.1	-0.2	0.7	-0.3	3.0	0.1	-0.3	-4.8	1.5	-5.5
2004	3.5	0.7	0.4	-0.3	0.2	1.3	-0.1	0.7	1.7	0.5	-0.1
2005	2.7	0.6	0.3	-2.2	-0.1	0.6	0.2	0.4	-0.5	-0.7	0.3
2006	4.4	-0.2	-0.5	0.0	0.3	0.9	0.2	-0.5	0.5	1.4	-0.8
2007	2.6	0.7	0.6	0.3	-0.3	0.9	0.1	0.9	-1.8	-1.0	1.0
2008	-0.6	-0.4	0.2	0.3	-0.6	-2.1	0.2	-0.4	1.2	0.3	0.9
2009	-5.0	-0.1	0.5	0.7	-0.2	-0.2	-0.1	-1.2	-1.5	-0.4	-2.1
2010	6.6	1.1	0.5	0.7	-1.0	0.9	0.1	0.7	0.7	-0.8	-0.4
2011	2.9	-0.8	-0.4	0.0	1.8	0.0	0.0	-0.3	-2.4	0.9	0.4
Mean		0.2	0.2	0.1	0.0	0.5	0.0	0.2	0.5	0.4	0.0
Median		0.1	0.2	0.3	-0.2	0.9	0.1	0.4	0.5	0.5	0.3
m(ABS)		0.5	0.4	0.7	0.5	1.2	0.1	0.7	2.3	1.0	1.4

Mean=arithmetic mean, m(ABS)=mean, absolute numbers.

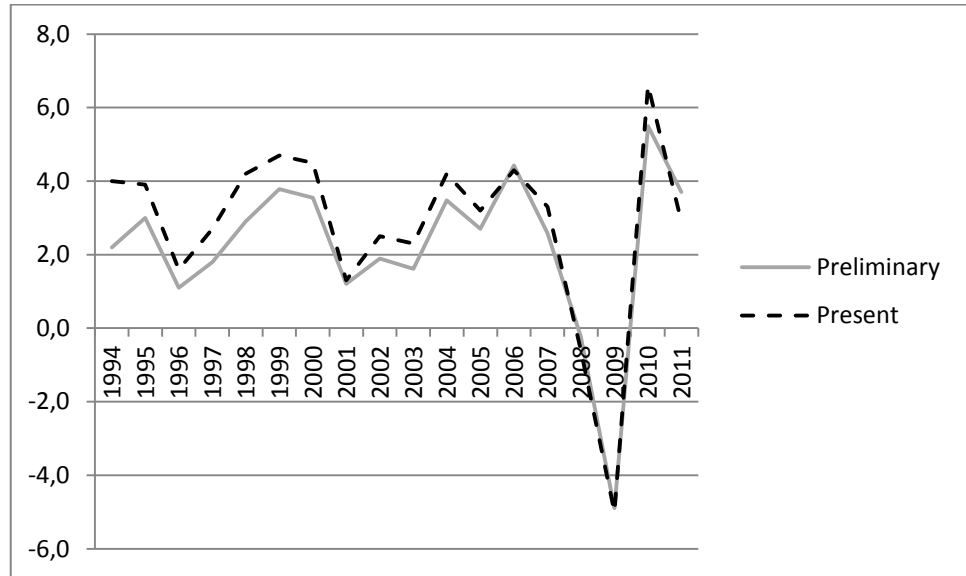
*Inventories are shown as contribution to the change in GDP.

Revisions are also made due to overviews of the time series. These are made approximately every fifth year. The overviews are often motivated by new regulations or changes in the regulations, or due to improvement of methods or the statistical sources for the National Accounts. For example, the calculations before 1999 were based on SNA 68, while the following years are based on SNA 93 and ESA 95. The National Accounts definition has been revised since the SNA 68 edition. One example of changes in statistical sources is the annual business statistics, which from 1997 is better adjusted to the National Accounts purposes. Another example is the quarterly turnover statistics, which has been extended to include almost all of the services activities. The development of new price indices is a continuous process and new improved indices are introduced into the calculations as they are developed.

The graph below shows that the growth in GDP for most years has been revised upwards when comparing the first, preliminary, estimate with the present time series. The revision is on average 0.6 percentage points.

GDP growth according to the first, annual and present estimate

National Accounts time series 1980 – 1993

Detailed National Accounts time series are available from 1993 in ESA95. Data according to ESA95 was first published in 1999, and since then a number of major revisions and revisions of classification have been made. The series consist of annual and quarterly accounts, with a more detailed breakdown in the annual time series than in the quarterly time series. The figures in the annual and quarterly series are consistent. Following the demand for longer time series Statistics Sweden published quarterly estimates for the period 1980 to 1992 (93) in 2000. The calculation was made at an aggregated level with simplified methods. The series were also updated after major revisions, most recently after the general revision which was published in 2007.

The series for 1980-1992 (93) which were published in the year 2000 were in several respects too aggregated. The level of detail was not sufficient, neither in terms of variables nor in the division into activities. Calculations in constant prices were made with fixed base index (base years 1980, 1985 and 1991), and there were large residuals in the system. It was impossible for Statistics Sweden to meet Eurostat's requirements in reporting which resulted in Swedish derogations.

The demand for more detailed and up-to-date time series is continuous, and the changeover to the new classification of economic activities, NACE Rev. 2, further highlighted the need.

Calculations

The calculations of the series are made with a combination of two methods: the use of old data when available, and also the year to year change of the previous series, which were published in the Annual Statistical Report 1997. The implementation of ESA-95 have been considered. The system of production accounts, including employment data has then been balanced in both current and constant prices. The calculations are primarily performed and balanced with industrial classification according to NACE Rev. 1/NACE Rev 1.1. The series were then converted to NACE Rev. 2 with the same method as used for 1993-2007.

The series are calculated as coherent series from 1980 without time series interruption. The choice of level of variables, sectors and consumption purposes is more detailed than in the quarterly series for the period. Constant price estimates are calculated with base year (t-1). In addition, the series 1980-1992 (93) have been chain linked with the series 1993-2012, with reference base year 1995. All residuals are removed in the most detailed level of calculation. The constant price series with reference base year contain residuals because the series of different variables are chained separately, which leads to a loss of additivity. Separate chaining is done in order to provide the best available volume change for the variable in question.

GDP – production approach

In the previously published quarterly series value added for market producers and producers for own final use was presented in a breakdown into 13 activities according to NACE Rev. 2.

The current calculation contains output, intermediate consumption, value added, labor costs and employment data on the number of employees and hours worked. For market producers and producers for own final use, there are no estimates for other production taxes and production subsidies, which means that the operating surplus can not be estimated. The number of activities corresponds to what is published for the period 1993 and forward.

The estimates of output and intermediate consumption are based on the last calculated and published series 1980-1992 (N 10 SM 9501 Appendix 2). First, these series were converted to NACE Rev. 1/NACE Rev 1.1 using the previous distributional keys that were available. Thereafter, the levels have been adapted to current levels in 1993 according to the latest NR calculation in NACE Rev. 1.1 (published 2010) on NACE 2-digit level.

The data on government production is primarily estimated for central and local governments without industry breakdown. Non-market production is reported only in the NACE Rev. 2 industry O84 and Household non-profit organisations has been classified into NACE Rev. 2 industry S94 for the period 1980-1992.

After the conversion to NACE Rev. 1/NACE Rev 1.1 of the years 1980-1992, and when estimates of GDP expenditure side were entered, the system was balanced. Then the series 1980-1992 were converted to NACE Rev. 2 using the same distributional keys as for the conversion of 1993-2007.

Taxes and subsidies are calculated using historical data from the Swedish National Financial Management Authority (ESV) and Swedish Tax Authority (Skatteverket). The values shown on the BNP's production side are not taxes received but accrued taxes. They will also (according to EU standard, but not Swedish real management) include VAT at public authorities consumption and gross fixed capital formation. This has led to particular difficulties in the calculation of the accrued tax for the years 1990-1992 (and 1993 at 1992 prices). During those years there were major shifts in the Swedish tax system and there was also considerable residuals in previous NR calculations. The changes in the tax system made calculation of taxes particularly difficult.

GDP-expenditure approach

Household consumption expenditure has been calculated with a breakdown according to 3-digit COICOP.

Government consumption expenditure is estimated to cost type (labor costs, intermediate consumption, sales and other taxes / subsidies) with breakdown by sectors, government, municipalities and county councils. There is no division according to COFOG.

Gross fixed capital formation is calculated by type of capital (vehicles, machinery and equipment, dwellings, other buildings, other investments) and classified by industry. This applies to both the market producers and producers for own final use; and the government authorities.

Changes in inventories are stocks of growing timber and other inventories. The values shown are those originally estimated.

Exports and imports are divided into goods and services, without any further breakdown by product.

Wages and employment

Labour cost and employment data are available with the same industry classification as production data.

The labor costs are wages and salaries, social security contributions and payroll taxes. Data are only available in current prices.

Employment figures is measured by the numbers of employees and self-employed, and their corresponding total hours worked is measured as the employed actual number of hours worked.

Sector Accounts

In the institutional sector estimates, calculations for the period 1980-1992 are balanced against product accounts for GDP and components from the production side (production, intermediate consumption, value added, taxes and subsidies), and the expenditure side (final consumption, capital formation, exports and imports). Other transactions such as wages, social contributions, income, taxes, transfers, other taxes on production, other subsidies on production and consumption of fixed capital is calculated based on the Statistical Report N10SM9701.

Calculations in the publication N10SM9701 is implemented according to SNA68 and is now translated and adapted to the time series of SNA93/ENS95 through either new methods or back casting to new levels. New calculations have been made for financial intermediation services (FISIM) and adjustment for the change in net equity of households in pension funds reserves.

National Accounts time series 1950-1980

GDP expenditure approach components have been estimated for 1950-1979 based on new levels in current prices for 1980. By retaining the year to year change in volume between years before 1980, longer time series were obtained. Note that the time series 1950-1980 follow the SNA 68.